

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 98. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm2634/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

berregnet paa noget virkeligt Udbytte for Livet, men enten paa med Mund og Pen at levere Kunststykker, Folk kunde have Lyst til at anatomere, eller ogsaa paa Mundhuggerier og Pennefejder, der paa vort Udviklings-Trin kunde mere, ligesom Tyre- og Hane-Fægtninger paa et andet; og jeg er i det mindste derfor ikke bange for at sige, at jeg vilde ansæ al min Tale om det borgerlige Selskabs og Menneskehedens store Anliggender for spildt, naar den ej kunde bidrage til den levende Samtale derom, som ene kan til Gavns oplyse og klare Begreberne.

Saaledes betragter jeg da ogsaa, hvad jeg nu nødvendig maa sige om National-Forsamlingens Forsøg paa at give Frankrig en splinterny Statsforfatning, der aldeles svarede til en oplyst Tids og en blomstrende Videnskabeligheds Fordringer, saa den forenede alle Naturstandens og det borgerlige Selskabs Fordele. Jeg paastaar nemlig, at dette Forsøg ej blot var galt og maatte gnelig mislykkes, fordi den franske Oplysning var langt mere Shin end Virkelighed, og den franske Videnskabelighed, for saa vidt den angik Menneske-Livet, dets Sammenhæng, Forhold og Øjemed, var uhyre overfladelig. — nej, ikke blot, ikke engang især derfor, men fordi ethvert saadant Forsøg er splittergalt og maa nødvendig mislykkes, naar ikke Oplysningen er en virkelig Oplysning om det Liv, man for Øjeblikket har for sig, og naar ikke Videnskabeligheden er en af Erfaring stadfæstet Vidskab om de Natur-Love, dette Liv i sin Ytring og Udvikling altid følger; saa Engelskmænd og Tyskere vilde bære sig lige saa bagvendt ad med at gjøre en splinterny Statsforfatning efter deres herskende Filosofi, som Franskmandene ved at gjøre en efter deres, ja, jeg tror, de vilde bære sig endnu galere ad, da de ved deres Filosofering er endnu langt mindre vante til at tage Livet, som det findes hos den store Mængde, i Betragtning.

Vel roser man nemlig alle Vegne Solons Visdom,

